

Ar kada susimąstėme, kiek daug skirtingų patirčių apima motinystė? Viename kadre gali būti išaukštinta, rami, šviesi archetipinė madona su gražutėliu vaikelio ant rankų. Kitame – dėl chroniško neišsimiegojimo elementarius žodžius pamirštanti, nuolatos panikuojanti, kasdienybės chaose įklimpusi mama ir kūdikis, su kuriuo ji visiškai nesusitvarko. Taip laisvai galima apibūdinti du tos pačios moters paveikslus, skirtingų jos motinystės etapų sustabdytus kadrus.

Pirmąjį kadra matysime dažnai ir visur, nes tokia yra buvimo mama siekiamybė. Antrąjį dažniausiai pasilaikome sau, jis beveik neprasprūsta į viešumą, kalbėti apie jį ilgą laiką apskritai buvo tabu. Paradoksas čia tas, kad archetipine ramia, savimi ir vaiku pasitikinčia madona paprastai ne gimstama, ne tampama savaimė, o išmokstama būti. Mokomasi ilgai ir sunkiai, klystant ir vis bandant iš naujo, augant, ilgai ir skausmingai neriantis iš senos lūkesčių ir knyginių įsitikinimų odos. Kitaip tariant, į pirmąjį etapą atvykstama tik per tą nelabai patrauklų antrąjį – mamos išbandymų – etapą.

Aušros Paukštytės interviu ir Lauros Vansevičienės fotografijų knyga „Mamystė“ ima laužyti tą visuotinai įprastą tabu nekalbėti apie įvairias, kartais ir skaudžias, motinystės patirtis. Ieškodamos ne pačių gražiausių, o autentiškų motinystės iliustracijų, Aušra ir Laura susidūrė su visai nesterilia kasdienybe, kurioje mamų mamoms atvirai pasakojamos istorijos atveria galybę skirtingų kelių, ilgainiui padedančių išmokti motinystės. Todėl tam tikra prasme „Mamystė“ yra kelionių knyga. Tik tos kelionės dažniausiai vyksta per daug nenutolstant nuo namų erdvės.

Tobulos, gražios ir ramios motinystės mito griovimas, kuriuo kartu su knygos herojėmis užsiėmė Aušra ir Laura, turi labai aiškų tikslą. „Mamystės“ knyga kiekvienai mamai daug kartų primena du dalykus: „Kad ir kas benutiktų, tu nesi vieniša“ ir „Tavo nesėkmės, nemokėjimai ir pralaimėjimai yra natūralus dalykas, viskas gerai, tai kelio dalis“ (arba trumpiau – „Kad ir kas benutiktų, tu nesi *lūzerė*“). Gausybei mamų daugybėje situacijų ši mantra galėtų padėti nusiraminti, galbūt net išsigelbėti.

Tai antrasis knygos leidimas, kai kurios istorijos turi tęsinius – juk antrame seriale sezono visada knieti sužinoti, kas gi įvyko po metų. Mamų kasdienybės istorijos įtraukia lyg geras filmas, kuriame atpažįsti save, su kuriuo augi ir kurį norėsi žiūrėti dar ne kartą. Įdomu, ar po dešimties ir daugiau metų skaitydami visas „Mamystės“ istorijas nuspręšime, kad tada mamų išgyventos patirtys buvo kitokios, unikalesnės, o gal vis dėlto pamatysime, kad motinystė visais laikais patiriama be galo panašiai.

Veronika Urbonaitė-Barkauskienė
sociologė ir tinklaraščių „Pterodaktilis“ autorė

Anksčiau vaikus augino gentys, vėliau – šeimos, ir tik visai neseniai mama liko namie, galima sakyti, viena. Iki pat XX a. vidurio, kai moterys igiję daugiau teisių, motinystė buvo suprantama kaip kasdienė pareiga, tačiau mene ji buvo vaizduojama sakraliai. Tik prasidėjus feminizmui ir kitiems moterų judėjimams, XX a. antroje pusėje tapo populiariu įvairiomis meno formomis, tarp jų ir fotografija, vaizduoti motinystės reikšmę. Bet ir tada daugiausia dėmesio buvo skiriama fiziniam nėštumo ir gimdymo sunkumui ir moters kūno kismui.

Ant pirštų galima suskaičiuoti svarius grožinės literatūros darbus apie motinystę. Skaitytojui yra įprasta, kad knygoje vaikai gimsta viename sakinyje ir užauga per tris pastraipas. Taip yra dėl to, kad iki XX a. beveik nebuvo rašančių moterų, o tos kelios, kurios rašė, gyveno ne pagal visuomenės normas ir vaikų neturėjo. Džiugu, kad pastaraisiais dešimtmečiais grožinėje literatūroje pradėta išsamiau nagrinėti emocinė vaiko atėjimo reikšmė, atkreiptas dėmesys į moters vidinį virsmą.

Kiekviena moteris turi unikalią istoriją. Mama netampama tą akimirką, kai gimsta vaikas, ja mokomasi būti visą gyvenimą. Todėl reikėtų kalbėti ne tik apie vaiko, bet ir apie mamos raidos etapus. Kokie emociniai iššūkiai moters laukia iki gimdymo, iškart po jo? Kaip reikės auginti du ar tris vaikus? Kaip auklėti vaiką, kaip išleisti į mokyklą, į pirmą vakarėlį, į universitetą, į gyvenimą? Tai nėra filosofiniai, retoriniai klausimai. Mama juos sprendžia kasdien. Savo namuose, savo žiniomis, savo nuojauta.

Mintis apie knygą, kurią laikote rankose, kilo tada, kai man gimė dukra. Lig tol aš pernelyg nesureikšminau nei nėštumo, nei gimdymo, nei motinystės. „Jau man tai taip nebus“ – buvo mano dažniausiai kartojama frazė, pamačiusi kokį verkiantį vaiką ir sutrikusią jo mamą prekybos centre. Bet jau per pirmąjį pusmetį su dirgliu kūdikiu man nutiko visa, ko sakiau, kad nebus, ir viskas, iš ko juokiausiu ar ką teisiau.

Socialiniuose tinkluose mamos dalijasi pirmosiomis kūdikių šypsenomis, pirmaisiais žingsniais ir pirmaisiais žodžiais taip, kad, nepatyrus to pačiai, ima atrodyti, kad tarp tų pirmųjų kartų nieko daugiau nevyksta. Todėl ir sumaniau išleisti knygą, kurioje būtų aprašyti būtent tie eiliniai, kasdieniai,

buitiniai ir retai kada matomi mamos darbai, norėjau fotografijomis atvaizduoti įvairią mamų tikrovę, atsakyti į amžinąjį klausimą: „Ką veiki namie visą dieną?“

Kai kartu su fotografe Laura Vansevičiene pradėjome lankyti moteris, supratau, kad mano pirminis sumanymas suteiks galimybę pakalbėti apie daug didesnius dalykus. Mamos pačios noriai kalbėjo apie savo emocijas, patirtis, guodėsi, džiaugėsi ir juokėsi, o aš ėmiau visa tai užrašinėti. Su kitais kalbėdama apie savo gyvenimą moteris dažniausiai vaikus pamini kaip faktą. Karjerai neretai tenka ryškesnis vaidmuo jų biografijose. Taigi mes sukūrėme progą su kiekviena iš jų pakalbėti apie gyvenimą per vaikų prizmę. Kaip vaikas pakeitė mane kaip moterį? Kaip jis pakeitė mūsų šeimą? Kas yra motinystė? Kaip aš jaučiuosi?

Dalyvauti šiame projekte kvietėme visas norinčias. Jos registravosi tinklaraštyje „Mamystė“, bet kaskart vykdamos į svečius mes žinodavome tik moters vardą ir jos vaikų amžių. Kiekviena moteris nustebindavo. Aš sąmoningai nesirinkau socialinių kraštutinumų ar dramų. Nenorėjau priešpriešinti visiškame skurde gyvenančios daugiavaikės mamos ir garsenybės, švenčiančios vaiko gimtadienį dizainerio puoštame kambaryje. Tokių istorijų lengvai galima rasti kasdieniauose skaitiniuose. Aš norėjau pakalbinti tą viduriuką, tą paprastą Y kartos mamą, kuri neva neturi kabliuko, dėl kurio apie ją rašytų žurnalai. Ir aš pamačiau, kad tai yra tūkstantį kartų įdomiau ir aktualiau. Kokias istorijas ir pamąstymus slepia tos, kurių (kaip, beje, didžiosios daugumos kalbintųjų) pirmieji žodžiai būdavo: „Ai, kad nelabai čia yra apie mane ką pasakyti...“?

Nežinau kodėl man susidarė įspūdis, kad turinčios vaikų moterys yra vienodos. Turbūt pats žodis „mama“ apima visas geriausias, švelniausias žmogaus savybes. Ir nors tai graži mintis, mes netampame tobulos vos pagimdžiusios kūdikį. Esame tokios pat skirtingos mamos, kaip būname skirtingos moterys iki nėštumo. Tikiuosi, kad kiekviena mama skaitydama šią knygą patirs bendrystės jausmą, galbūt skirtingos mamų istorijos padės nusiraminti, o galbūt įkvėps.

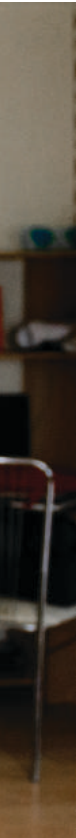
Mes visos drauge tai patiriame.

Su gražiausiais linkėjimais –
Aušra Paukštytė

PROJEKTE DALYVAVO:

Riva Elmantė
Arūnė Narkevičienė
Olga Krutova
Justina Grudinskė
Lina Matulytė-Ardžiūnienė
Tautvydė Gabalė
Rita Kuciniene
Sigita Petrunina
Edita Toleikė
Agnė Dičiūnienė
Natalija Verbickienė
Laura Miežielienė
Roberta Jakavičienė
Greta Lukauskaitė
Simona Tamulevičienė
Gintarė Mikšienė
Jurgita Zuzevičiūtė-Iljinych
Barbora Jarašūnė
Sigita Kundrotaitė
Eglė Balčiūnaitė-Babunašvili
Aušra Ivanauskienė
Neringa Vasiliauskaitė
Vaiva Danieliūtė
Živilė Sakalė
Eglė Česnaitė
Raminta Dalgedaitė
Monika Girdziušė
Izabelė Šidlauskienė
Inesa Gervė
Birutė Stonkutė
Gertrūda Krikštaponienė
Gabrielė Barsukova
Vita Rimienė
Ivona Mikutavičienė
Ieva Šuipė
Inga Petrauskienė
Indrė Sipaitė-Kuodienė
Rūta Pavilionytė-Dvareckienė
Neringa Kudarauskienė
Gabrielė Tuminaitė
Vaida Junevičienė
Daina Bugvilionienė
Nina Aleksejeva
Aistė Bareikytė
Eglė Vitkauskienė
Jurgita Braubartė
Eglė Vaitkevičienė
Rūta Gevorgyan
Inga Adomaitienė
Elena Grybinienė
Barbora Černis
Jurgita Steponaitienė
Jūratė Mackevičienė
Jona Kirkauskienė
Danguolė Driurbeikienė

- || – Šiandien mano gimdymo terminas.
- Lauki?
- Taip, nes betelpu tik į du drabužius: šitą kombinezoną ir treningą su Betmenu.

Dabar yra 33-ioji nėštumo savaitė. Buvau keliuose seminaruose apie nėštumą, gimdymą ir laiką po jo, skaičiau pakankamai knygų, kad žinočiau, kad jokio plano, kas bus po gimdymo, nereikia turėti. Palieku savięgai. Tikrai neturiu kokių nors rožinių mergaitiškų iliuzijų, kaip aš jį rengsiu lyg lėlytę, kaip supsiu ir dainuosiu. Mano tėtis buvo griežtas, o mama – tobula. Puikus derinys. Kai atsimenu vaikystę, suprantu, kad mama man viską atidavė. Ji apako, kai man buvo dveji, todėl nebedirbo ir visą laiką skyrė man. Aš nėjau į darželį, mama nuolat prisigalvodavo visokiausių veiklų, kad tik nebūtų nuobodu. Tėvams esu labai dėkinga už tokį indėlį. Labai aiškiai suprantu jų pastangas. Tikiuosi, kad ir savo sūnui galėsiu būti tokia pati puiki mama, tiek duoti.

Tai yra trečiasis nėštumas. Pirmieji du baigėsi persileidimais dešimtą savaitę. Aš jau buvau beprarandanti viltį. Po antros nesėkmės nuėjau išsitiirti ir, kai pasakė, kad esu visiškai sveika, tai nenuramino, o tik dar labiau užaštrino klausimą: „Tai kodėl?“ Ši patirtis paskatino mane peržvelgti savo gyvenimą. Nutariau mesti darbą. Aš biotechnologė. Tai specialybė, kur po daugybės metų mokymosi gavę darbo vietą visi laikosi įsikibę jos tvirtai. Todėl kolegos, draugai ir šeima, išgirde, kad išeinu, nes nebenoriu dirbti nuo 8 val. iki 20 val., kad nebenoriu įtampos ir streso, bandė atkalbėti. Dabar žinau, kad tai buvo labai teisingas sprendimas. Išėjusi pagaliau atsipalaidavau, nustojau bėgti, skubėti, ėmiau mėgautis laiku ir neilgai trukus pastojau trečiąkart.

Mano vyras yra tatuiruočių meistras. Kai gyvenome netoli centro, kaimynystėje visi buvo jauni, niekam neužkliūdavam. O dabar persikraustėm į seną miegamąjį rajoną, kur vieni pensininkai. Tai, žinok, kokių žvilgsnių susilaukiu, ypač, kai pilvas pradėjo matytis. Stovėjau parduotuvės eilėje kažkada, ir močiutė už nugaros visu balsu pradėjo dejuoti: „Vaje vaje, išsipaišiusi visa ir dar nėščia! Tai tikriausiai ir *neapsiženijus!*“

Vyras turi nesantuokinį septynmetį sūnų, todėl, kai pastojau, visa giminė labai laukė mergaitės. Aš ir pati jau anksčiau kažkodėl buvau taip sugalvojusi. Jei nueidavau į vaikišką parduotuvę, nesąmoningai atsidurdavau mergaičių skyriuje. Taip visi užsivilkau, kad sužinojusi, jog gims berniukas, labai sunkiai tai priėmiau. Lyg būčiau nuvylusi visus. „Dar vienas berniukas.“ Aš nenorėjau, kad jis kam nors būtų „dar vienas“. Suprantu, kad tai tebuvo kvailas įsikalbėjimas, ir dabar, kai neštumas jau į pabaigą, esu visiškai rami ir nusiteikusi susitikti su sūnumi. Aš esu pasiruošusi ateinantiems metams, laikiu to laiko. Nors tai ir ne ta pati sritis, kurioje mirkau dešimt metų, kur reikėjo kasdien būt pasitempusiai, vilkėti baltą chalata ir kalbėti moksliniais terminais, bet mane žavi mintis, kad augindama naują gyvybę galėsiu šalia jos tobulėti ir augti pati. Žiūriu į tai, kaip į suteiktą galimybę iš naujo atrasti save, o ne kaip į porą metų, per kuriuos nukvaksiu, pasidarysiu tuscia galvę ir niekam neįdomi, nes nežinosiu naujausių politikos naujienų.

MAŽDAUG PO METŲ

Galvojau – oi! – kaip bus linksma, turėsiu vaiką: mes viską darysim kartu, aš jam viską rodysiu, važinėsim dviračiu, paspirtuku... Žodžiu, kažkaip prašokau kūdikystę.

Tiesą sakant, bijojau vaiką paimti į rankas. Iškart po gimdymo, kai sūnų uždėjo man ant pilvo, pajutau šoką, nes jis labai verkė, ir, nors priglaudžiau jį prie krūtinės, nenurimo. Aišku, paskui užmigo ir tą pirmą naktį buvo labai ramus. Tačiau aš lyg ir įsiteigiau, kad nesugebu jo nuraminti. Ir tada grįžom namo... Na, nebuvo taip, kad pamaitini, paguldai ir vaikiukas miega. Jis buvo labai irzlus, jautrus, jį reikėjo nuolatos laikyti prie savęs. Aš, galima sakyti, pirmą mėnesį sėdėjau ant sofos, pasidėjusi žindymo pagalvę, ir vaiką visą laiką laikiau prie savęs. Kai eidavau į tualetą, mano vaikas verkdamas. Žodžiu, juoda. Jau galvojau, kad šoks pro langą.

Žinojau, kad man depresija, labai labai gerai supratau, kas man yra. Vyruvi sakydavau, kaip jaučiuosi, ir kad man

reikėtų, kad kas nors ką nors... Mano vyras galbūt labiau negu aš išsigando to, kas su manimi vyksta.

Viskas pasikeitė, kai susipakavau daiktus ir tėtis atvažiavo manęs pasiimti atostogų į Klaipėdą. Grįžusi į vaikystės namus pajutau tokią ramybę... Lig tol visą laiką jaučiausi pasimetusi, ašaros kiaurą dieną, nuo ryto iki vakaro. Atrodo, padarai viską, ką turėtum padaryti, ir vaikas turėtų būti laimingas, džiaugtis ir miegoti, o jis to nedaro. Didžiausia klaida tikriausiai buvo ta, kad aš pasimečiau, negirdėjau savo vaiko, norėjau viską padaryti taip, kaip man atrodė turi būti, taip, kaip knygoje parašyta, ir kada taip nepavyko, mane apėmė nevilts! Kai grįžau pas tėtį, jis mane papurtė už pečių. Sako: „Tu iš proto išsikraustei. Ką tu darai? Tu pasižiūrėk į save: pajuodę paakiai, išvis žmogaus nėra. Nusiramink ir tiesiog gyvenk.“ Ir aš pradėjau daryti viską, kaip atrodė, kad mano vaikas nori. Nustojau klausyti visų patarimų, kad vaikas turi tiek ir tiek miegoti, taip ir taip valgyti... Juk iš tikrųjų, kai gimsta vaikas, ir tu patenki į tą realybę, supranti, kad visai ne pagal knygas viską reikia daryti.

17

Mano pusseserė turbūt buvo pirmas žmogus, kuris man gimus vaikui sakė: „Nesipriešink!“ O aš to neišgirdau ir viską bandžiau daryti pagal savo taisykles. Ji aiškino: „Tu pirmą mėnesį nesipriešink, sėdėk, maitink, žiūrėk filmus, valgyk užkandžius, gerk raminamąją arbatą, tiesiog būk su vaiku. O aš: „Kaip taip galima? Aš noriu eiti, išeiti, aš noriu...“ Nes tarp mano draugių tikrai buvo tokių, kurios jau po savaitės su vežimu ėjo į parką. Aš galvojau: „O kodėl man taip nėra?“ Ir va tas ego. Viskas yra ego.

Galbūt aš nesuvokiau, kiek iš tikrųjų reikia savęs atiduoti, kiek visko atsisakyti. Aišku, kitos sakys, kad nereikia atsisakyti, nes galima ir dirbti, ir auginti vaiką... Bet mano atvejis greičiausiai buvo toks, kad savęs atiduoti reikėjo labai daug.

Žinia, kad pastojau, buvo tikėtas netikėtumas. Mes lyg ir sutarėm, kad norim vaikų, bet aš iš draugų žinau ir esu skaičiusi, kad tokie dalykai greitai nenuitinka ir trunka bent pusę metų. Mes taip ir nusiteikėme. Bet gerą naujieną sužinojom iškart. Todėl ir sakau, kad žinia apie nėštumą, nors ir planuotą, labai nustebino. O iki dvyliktos savaitės, kol nepamačiau to žmogeliuko ekrane per echoskopiją, kol pilvas nepradėjo augti, kol aiškiai nepajutau vaiko judesių, buvo sunku suvokti, kas vyksta. Iš pradžių labai norėjom berniuko, nes bijojom, kad mergaitė turės mano charakterį. Bet dabar jau sako, kad tikrai mergaitė, tai nusiteikėm...

Pirmasis trimestras buvo lengvas, o nuo antrojo, kai jau ėmė svoris augti, prasidėjo stiprus tinimas. Ir dabar, kai liko mėnuo, kasryt atsikėlusi negaliu net sulenkti rankos pirštų, tokie ištinę būna! Vos tik valandai prigulu, iškart viskas ištinsta. Bet kraujospūdis geras, geriu specialią arbatą, kuri padeda. Gydytojai sako, kad nėra ko nerimauti.

Sportuoju penkis kartus per savaitę. Pirmadienį, trečiadienį, penktadienį einu į nėščiąjų mankštas baseine, antradienį ir ketvirtadienį – į kūno rengybos (*fitnesso*) treniruotes. Giminės juokėsi, kad bijau sustorėti, todėl tiek sportuoju. Viena močiutė sakė: „Vaikeli, gimdymas nuo to nepalengvės.“ Bet aš manau, jei sportuosiu, po gimdymo bus daug lengviau atgauti formas. Be to, vandeny pilvo nesijaučia! Galima pailsėti.

Gimdymui jau esu nusiteikusi. Daug apie tai galvoju, domėjausi. Na taip, yra pažįstamų, kurios ir šešiolika valandų gimdė, žinau aš tas visas istorijas. Bet vis tiek teks pagimdyti, tad bandau nusiteikti teigiamai. Be to, dabar, kai vis sunkiau judėti, miegoti ir apskritai savo kūne būti, aš net laukiu gimdymo, kad šita būseną pasikeistų. Jau laikiu kito etapo.

MAŽDAUG PO METŲ

Visas mano gyvenimas dabar sukasi aplink vaiką. Aš visiems sakau: „mes dabar kažką darom“, „mes dabar valgom“, „mes dabar miegam“. Kažkas gal sakys, kad taip yra neteisinga, tu vis tiek turi būti savimi, bet kol kas... mes esam mes.

Pavyzdžiui, jeigu kiltų minčių keisti darbą, tai ne dėl to, kad man nepatinka darbas. Aš manau, kad mano darbo pobūdis netinka vaikui: viršvalandžiai, visą laiką prie telefono...

Manau, kad tai ne mamos darbas. Mamos darbas yra arba iš namų, arba ofise nuo 8 val. iki 17 val. Kad visą laiką, esant galimybei, grįžtum laiku pas vaiką, savaitgalį išeitum į parką ar kur nors kitur su vaiku papramogauti. Ir jeigu galvoju apie algą, tai ne dėl to, kad pagerėtų mano gyvenimo kokybė, o dėl to, kad jau svarstau, kiek gausiu per motinystės atostogas augindama kitą vaiką. Reikia, kaip sakoma, roges ruošti vasarą.

| Buvau nusiteikusi dar bent porą savaitių padirbti, bet pradėjo tempti pilvą. Nuvažiavau į priimamąjį, o ten sako: „Sąrėmiai čia tau!“ O tada tebuvo 24-ios nėštumo savaitės. Ir šiaip, su dvyniais jie dvigubai atsargiau į viską žiūri. Supratau, kad turiu gulti į patalą. Dabar jau būnu namie, ilsiuosi. Visą gyvenimą buvau labai judri, visada reikėjo fizinio krūvio. O dabar namie nebežinau, kur pasidėti. Tai pradėjau nerti – tai, ko gyvenime niekad nedariau! Vieną kepurėlę jau pabaigiau, reikės antros imtis.

Didžiausias iššūkis buvo išmokti miegoti ant šono... Dabar, kai jau artėja 27-a savaitė, jaučiu, kad pavargstu greičiau. Atrodo, kas čia yra tris lėkštes išplauti? Bet žiūriu, kad jau kvėpavimas tik tankėja... Ir tas pilvas dabar, atrodo, tiesiog valandom auga. Vyras kasryt juokiasi, kad prieš užmigdama mažesnė buvau.

Mes labai norėjom vaikų. Kai pastojau, tai buvo didžiausias gyvenimo džiaugsmas, tokia dovana! Ir paskui dar paskaičiau, kad dvynius Dievas dovanoja tiems, kas labai stiprūs, pasiruošę ir gali daug įveikti. Gal vyrui truputį buvo šokas, kad būsime ne trise, o iškart keturiese. O aš žinią priėmiau ramiai. Dabar tik vis pagalvoju: „O kas, jeigu neatskirsiu savo vaikų?“

Ilgą laiką neradau tinkamo gydytojo. Perėjau daugybę privačių klinikų, kol visai atsitiktinai man rekomendavo specialistą, pas kurį nuėjus viskas tapo labai ramu ir aišku. Tada gana greitai pastojau. Aš manau, kad planuodama pagalbinį apvaisinimą moteris neturėtų dirbti stresą keliančio darbo. Tai sunkus procesas organizmui: hormonai, kuriuos leidiesi keliskart per dieną, tikrai susuka galvą, nuotaika svyruoja, sunku susikaupti. Net ir pastojusi dvylika savaičių turi vartoti vaistus, nuolat būti stebima gydytojo. Bet nėštumas man tikrai nesunkus! Sakiau, čia už tai, kad pakankamai prisikankinau iki jo.

Labai realistiškai žiūriu į mūsų ateitį, suprantu, kad vaikai gimsta skirtingi, kad nebus lengva, ir nepiešiu visko rožinėm spalvom, ir nebijau pasikeitimų. Tik labai laukiu tos dienos, kai mūsų vaikutis atbėgs pas mane į glėbį šaukdamas „MA–MA“.

MAŽDAUG PO METŲ

Buvo 31–a nėštumo savaitė, kai papuoliau į ligoninę, nes prasidėjo kraujavimas. Be jokio skausmo, be nieko. Tai buvo nežmoniškas šokas, nes visiškai nejaučiau skausmo, nieko. Kai atsidūriau ligoninėje, viskas buvo suvaldyta, dukrelei subrandino plaučiukus ir po kelių parų paleido namo. Bet praėjo dar trys dienos ir lygiai trisdešimt dviejų savaičių gimė Ugnė.

Turbūt sunkiausia tada, kai gimdymas prasideda netikėtai. Kai jau ateina laikas gimdyt, tu gal truputį ir bijai, bet žinai, kad procesas įvyks. Tačiau kai ant to stalo atsiguli neplanuotai ir sužinai, kad jau gimdai, esi visiškai tam nepasiruošusi!..

Ji gimė 1 kg 400 g, 40 cm. Buvo mažiuliukė ir jai viskas buvo gerai. Absoliučiai gerai.

Prasidėjus nėstumui, pradėjo kibti visokios ligos. Galiausiai nustatė gestacinį diabetą, nors nepriklausiau jokiai rizikos grupei, niekas šeimoje iki šiol nesirgo jokia panašia liga. Vienintelis rizikos faktorius, kurį atitinku, – mano amžius. Man dvidešimt penkeri. Mano variantas nėra blogiausias, nes galiu cukrų kontroliuoti maistu, nereikia leisti insulino.

Dabar yra keli galimi scenarijai. Vienas – pagimdžius viskas sustos į savo vietas. Kitas – 60 proc. moterų po dešimties metų išsivysto II tipo cukrinis diabetas. Trečiasis scenarijus – diabetas persiduoda vaikui. Po savaitės gimdymas, tada ir sužinosim.

Skrisdama atgal iš Paryžiaus aš jau žinojau, kad užkibo. Kai nėštumas antras, tai kažkaip greitai supranti. Nuėjom pas gydytoją kartu su vyru. Gydytojas žiūri į monitorių, žiūri... Sako: „O, kaip gražu, žiūrėkit, čia vienas, o čia, va, kitas!“ Aš sureagavau visai ramiai, bet vyras tai atrodė, kad išgrius! Mes dar taip juokaudavom, kad jeigu kada įkalbėsiu vyrą turėti trečią vaiką, tai jam teks namą statyt. Todėl išgirdęs gydytojo žodžius, kad bus dvyniai, sakė: „Bet mes ką tik butą nusipirkom. Jūs tikras?“

Su pirmąja buvo sunku, kaip turbūt dažnai su pirmagimiais būna. Ir tos nemigos naktys pirmus dvejus metus, kol maitinau, ir tų paliūdėjimų buvo, kad ir kiek šviečiausi. Šįkart esame užsibrėžę, kad bus kitaip. Sutarėme, kad turi būti smagu. Atsisėdome ir susirašėme, kokie dalykai mus daro laimingus, o kokie – ne. Juk darbe mes dažnai susiplanuojame tikslus ir žingsnius, kaip to pasiekti. O motinystėje kažkodėl esame linę viską palikti savieigai.

Aš susiradau tokią seną draugę, kuri turi dvynius, ir iškart sutarėm, kad ji bus mano mokytoja. Tai turbūt dar vienas svarbus dalykas besilaukiančiai moteriai – turėti draugių mamų grupelę. Ne vyro reikia klausti, kokį pientraukį pirkti, o pasikalbėti su bendramintėmis, kurios išties tuo pačiu gyvena. Nereikia pyktis su vyru dėl vežimėlio firmos, juk ne jis tą vežimą kasdien stumdys. Nereikia primygtinai stengtis jo paversti savo geriausia drauge.

Aš manau, kad senovėje, kai būdavo tokie moterų, drauge auginančių vaikus (kaip dar iki šiol daroma, pavyzdžiui, arabų šalyse), būreliai, mamos jausdavosi laimingesnės. Jos galėdavo dalytis džiaugsmiais, gauti patarimų. Lygiai taip pat ir dabar tokių draugių reikia. Todėl paskui ir atsiranda kalbų ir rašinių apie beprasmybės jausmą auginant vaikus. Juk tikrai: gyvenimiškas gyvenimą, bėgi bėgi ir staiga sustoji. Pamenu, kaip per tylu ir per ramu viskas atrodė gimus dukrai. Todėl visi dabartiniai mano sprendimai ir yra jau išgyvenus tą pirmagimio sindromą, tas klaidas ir patirtis. Aš vis sakau, kad laimę irgi reikia susiplanuoti. Šįkart planuoju kitaip. Žinau, kad to socialinio šoko, kuris apima gimus vaikui, aš nebeoriu.

Manau, kad gimus vaikams svarbu gyventi tokį gyvenimą, kokį iki tol partneriai gyveno šeimoje. Man, pavyzdžiui, yra daug smagiau būti mylimąja negu mama. Taip, aš be galo myliu savo vaikus, bet motinystė yra tik vienas iš vaidmenų mano gyvenime, ne vienintelis. Dar aš būsiu draugė, sesuo, dukra, bet man mylimąja būti yra smagiausia. Todėl aš į tai sąmoningai investuosiu ir laiką, ir dėmesį, samdysiu auklę, kai reikės, prašysiu mamos pagalbos. Nesigailėsiu išvažiavusi atostogų dviese su vyru, be vaikų. Jeigu galėsiu duoti kam nors dvidešimt eurų, kad sutvarkytų namus, tai aš taip ir padarysiu. Pasiekimai darbe, karjera man tai pat yra svarbūs, todėl jau esu sutarusi, kad kai dvynukams bus pusmetis, dvi valandas per dieną skirsiu savo darbams. O iki tol galima ir kitaip tobulėti, pavyzdžiui, naujos kalbos pasimokyti.

MAŽDAUG PO METŲ

Planas pavyko: esame gyvi ir netgi laimingi. Dažniau būname pavargę negu laimingi, bet tomis dienomis, kai viską gerai suplanuojame, labiau laimingi. Dvynukai auga stiprūs ir linksmi, serga retai (tinkamo režimo nuopelnas). Vyresnėlę nuvertėm nuo sosto be pykčių, netgi su didele meile ir vyresnėlės gražia atsakomybe (dveji kursai ir perskaitytos knygos). Bet jau kiek buvo darbo. Ne tik to – kasdien matomo, bet kiek nematomo! Per mėnesį perskaitydavau po 3-6 knygas, daugiausia apie vaikų auklėjimą.

Jeigu reikėtų apibendrinti motinystės sėkmės paslaptį, palinkėčiau kiekvienai į vaikų auginimą žiūrėti kaip į projektą: sudaryti išsamią pasirengimo analizę, detaly veiksmų planą ir turėti daug entuziazmo vykdant projektą. Be pasiteisinimų „pavargau“ ir „man sunku“ – visoms taip yra, ir man labai labai sunku. Kasdien sunku. Bet galiu save paskatinti žodžiais, kad vienos mamos užaugina savimi pasitikinčius ir smagius vaikus, o kitos – neramius ir su baimėmis. Jeigu jau ėmiausi šio projekto, tai noriu paties geriausio rezultato! Laimę reikia suplanuoti ir stipriai dėl jos dirbti. Jokios paslapties čia nėra.

